

KOVÁCS ANDRÁS, művészettörténész, a kolozsvári BBTE emeritus professora. Marosvásárhelyen született 1946-ban. Iskoláit Szászrégenben végezte, 1964-ben érettségizett. A kolozsvári BBTE Történelem-Filozófia karán szerzett tanári oklevelet 1969-ben. Általános iskolai tanár Bálványosváraán (1969–1971), tudományos munkatársa Román Akadémia kv.-i Történelmi és Régészeti, majd Régészeti és Művészettörténelmi Intézetének (1971–1996), egyetemi docens a kv.-i BBTE Történelem-Filozófia Karának Művészettörténelmi Tanszékén (1996–2003), egy. tanár ugyanott (2004–2012). Professor emeritus (2012–). Doktori dolgozata Bethlen Gábor fejedelem építkezéseiről szól (1984). 1969-től közzétett mintegy 190 magyar, román, német, olasz, angol és francia nyelvű szak- és népszerűsítő tanulmányában, forráskiadványaiban a közép- és kora újkor erdélyi művészet és művelődés kérdéseivel foglalkozik. 1990-től kezdve műemlékek restaurálási tervét előkészítő mintegy 40 művészettörténelmi tanulmány szerzője, történelmi és művészettörténelmi kiadványok szerkesztője és lektora. Az *Ars Transsilvaniae*, Erdélyi Múzeum, Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából c. folyóiratok, valamint az Erdélyi Műemlékek c. útikalauz-sorozat szerkesztője. A kolozsvári Entz Géza Művelődéstörténelmi Alapítvány Kuratóriumának igazgatója, a Magyar Régészeti és Művészettörténelmi Társulat tiszteleti tagja (2002), a Kelemen Lajos Társaság tiszteleti tagja (2011), Forster Gyula-díjas (2001), a Kolozsvári Akadémiai Bizottság alelnöke, az Erdélyi Múzeum-Egyesület alelnöke és Kutatóintézetének igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja (2010). 2011-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztel kitüntetésben részesült. Tudományos közleményeinek listája: <http://mta.hu/oldmta/?pid=421&LANG=h&TID=100794>.

Könyvészet:

Gyulafehérvár, Site of the Transylvanian Princely Court in the 16th Century. In: Kovács Kiss Gyöngy (szerk.) *Studies in the History of Early Modern Transylvania.* New York: Atlantic Research and Publications Inc., 2011. 319-358. (Atlantic Studies on Society in Change; 140.) Editor-in-Chief Ignác Romsics. Founder Béla K. Király/ East European Monographs no. DCCLXXXVI.

Egy nagyhatású északolasz építész – Giacomo Resti (aktív 1600 után – megh. 1637) Korunk III. folyam, 2008/7. 52–59.

„Farkas az én nevem...” *A gyulafehérvári fejedelmi fegyvertár és ágyúöntés kezdeteinek történetéhez.* Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából Ú.S. 2(12)/2007. 157–172.

Képfaragók és dekorátorok a 17. századi Erdélyben. Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából Ú.S. 1(11)/2006. 163–178.

Gyulafehérvár, az erdélyi fejedelmi udvar színtere a 16. században. In: *Idővel paloták... Magyar udvari kultúra a 16–17. században.* Szerk. G. Etényi Nóra és Horn Ildikó. Balassi Kiadó, Budapest, 2005. 235–258.

Késő reneszánsz építészet Erdélyben. 1541–1720. TLA–Polis, Budapest–Kolozsvár, 2003.

Gyulafehérvár Város Jegyzőkönyvei. I. (Erdélyi Történelmi Adatok. Szerk. Jakó Zsigmond. III/2) EME, Kolozsvár, 1998.

„*Simulált is szegény fejedelem az religio dolgában...*”. *Bethlen Gábor fejedelem gyulafehérvári szószék- és orgonarendeléséről.* In: *La civiltà ungherese e il cristianesimo. Atti del IV° Congresso Internazionale di Studi Ungheresi.* Roma–Napoli, 9–14 settembre 1996. A cura di István Monok, Péter Sárközy. II. Budapest–Szeged, 1998. 689–697.

Az építkező Bethlen Gábor és székvárosa. In: Emlékkönyv Jakó Zsigmond nyolcvanadik születésnapjára. Szerk. Kovács András, Sipos Gábor, Tonk Sándor. Kolozsvár, 1996. 276–294.

Gyulafehérvár, az erdélyi püspökök középkori székhelye. In: Márton Áron Emlékkönyv. Születésének 100. évfordulóján. Szerk. Dr. Marton József. Gloria Kiadó, Kolozsvár, 1996. 191–201.

Contribution des épigraphistes humanistes a la topographie de Alba Iulia (Gyulafehérvár) au Moyen Age et au début de l'Ere moderne. In: Szamosközy István: *Analecta Lapidum. 1593. Inscriptiones Romanae. 1598.* Ed. par István Monok, trad. par Jenő Németh. Szeged, Scriptorum Kft, 1992. 25–36.

A gyulafehérvári Collegium Academicum. *Korunk ÚF.* 1/1990. 1208–1210.